

עמ"ת 17877-07-25 - ג'ובאני שימונוב נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

עמ"ת 17877-07-25

כבוד השופטת רות רונן

לפני:

ג'ובאני שימונוב

העורר:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטות בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

(כב' השופט מ' אבן חן) במ"ת 11106-03-25

מהימים 6.4.2025 ו-11.6.2025

י"ט תמוז (15 יולי 2025)

עו"ד ; עו"ד

עו"ד עמרי כהן

תאריך הישיבה:

בשם העורר:

בשם המשיבה:

החלטה

לפניי ערר על החלטות בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט מ' אבן חן) במ"ת 11106-03-25 מהימים 6.4.2025 ו-11.6.2025, בהן קבע בית המשפט כי קיימות ראיות לכאורה הקושרות את העורר לעבירות המיוחסות לו בכתב האישום שהוגש נגדו; והורה על מעצר העורר עד תום ההליכים המשפטיים.

רקע לערר

1. העורר נעצר ביום 17.2.2025 וביום 5.3.2025 הוגש נגדו כתב אישום. על פי עובדות כתב האישום, ביום 17.2.2025 בשעה 20:40 או סמוך לכך, נהג העורר על אופנוע בכביש 461, כשהוא נושא עמו אקדח טעון במחסנית ובה 11 כדורים, כאשר אין לו רישיון תקף לנהיגה ברכב מנועי. במהלך נסיעתו, הבחין העורר בשוטרים והאיץ את מהירות נסיעתו, "זיגזג" בין מכוניות שהיו בכביש וחצה צומת מרומזר כאשר הרמזור בכיוון נסיעתו היה אדום. השוטרים הפעילו סירנה וכרזו לעורר לעצור את האופנוע. בהמשך איבד העורר שליטה באופנוע, החליק ונפל ארצה בסמוך לתחנת אוטובוס. לאחר מכן, השליך העורר את האקדח שנשא סמוך לתחנת האוטובוס, והסתתר מהשוטרים מאחורי התחנה.

בגין המעשים המתוארים, מואשם העורר בעבירת נשק (נשיאה והובלה) לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק או חוק העונשין); עבירת מעשי פזיזות ורשלנות לפי סעיף 338(א)(1) לחוק; עבירת נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: הפקודה או פקודת התעבורה); ועבירת שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק (העבירות ייקראו להלן: עבירת נשיאת הנשק; עבירת הפזיזות; עבירת הנהיגה ללא רישיון; ועבירת השיבוש בהתאמה).

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצר עד תום ההליכים המשפטיים לפי סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים). בבקשה צוין כי בידי המשיבה ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של העורר הכוללות את דו"חות הפעולה של השוטרים אלעד לקס ואור אלמגור (להלן: דו"חות השוטרים); סרטוני מצלמות גוף של שלושה שוטרים (להלן: הסרטונים) בהם מתועדת שיחה עם עד ראיה לאירועים המתוארים בכתב האישום (להלן: עד הראיה); ותפיסת האקדח בסמוך לתחנת האוטובוס בהתאם להצבעת עד הראיה. עוד עולה מהסרטונים החשש של עד הראיה לחזור על הדברים שאמר לשוטרים.

3. בהחלטתו מיום 6.4.2025 קבע בית משפט קמא כי יש בחומר שהונח לפניו כדי להוכיח קיומן של ראיות לכאורה (להלן: ההחלטה הראשונה), וזאת תוך הסתמכות על דו"חות השוטרים; הסרטונים (ובכלל זה השיחות בין השוטרים לעצמם ובין השוטרים לעד הראיה ולעורר); עדות עד הראיה בתחנת המשטרה לאחר האירוע (לפיה לא ראה כל דבר חריג על העורר); ושתי גרסאות שונות שמסר העורר בחקירתו (באחת מהן הוא סיפר כי הקסדה שלו התגלגלה לאחורי תחנת האוטובוס ולכן הלך לשם; ובשנייה סיפר כי הלך לשם כדי לחפש את הטלפון הנייד שלו, שנפל בעת התאונה).

לאור ראיות אלה נקבע כי המשיבה עמדה בנטל להוכיח קיומן של ראיות לכאורה הקושרות את העורר לביצוע כל העבירות המיוחסות לו. באשר לעבירת נשיאת הנשק, בית המשפט קבע כי קיים קושי ראיתי מסוים לקבוע כי העורר הוא האדם שהשליך את האקדח שאותר במקום. זאת בעיקר משום שהשוטרים אינם מעידים כי ראו אותו משליך את האקדח, למרות שלשיטתם הם שמרו עמו על קשר עין רציף מתחילת האירוע ועד סופו.

יחד עם זאת נקבע כי קושי מסוים זה אינו פוגע באופן משמעותי במארג הראיתי הלכאורי הכולל, ובסיכוי להרשעת העורר גם בעבירה זו. זאת לאור ההלכה לפיה הצטברות ראיות נסיבתיות עשויה לבסס תשתית ראיתית לכאורית שדי בה לצורך מעצר עד תום ההליכים. זאת כאשר קיים פוטנציאל כי המסכת הראיתית תבסס הרשעה; וכאשר ההסבר החלופי שהביא הנאשם אינו שומט את הקרקע תחת פוטנציאל ההרשעה.

4. לאחר ההחלטה הראשונה העביר בית המשפט את עניינו של העורר לקבלת תסקיר של שירות המבחן. בתסקיר שהוגש, ציין שירות המבחן את עברו הפלילי המכביד של העורר - הכולל 5 הרשעות בין השנים 2016-2021, בין היתר בהחזקת שטר מזויף, החזקת אגרופן או סכין, ירי מנשק חם, נשיאה והובלת נשק, איומים, היזק לרכוש במזיד, קשירות קשר לעשות פשע, תקיפת בן זוג והפרת הוראה חוקית. בגין הרשעות אלה העורר נדון למאסרים בפועל וכן לעונשים נלווים אחרים. העורר השתחרר ממאסרו האחרון חודש לפני מעצרו הנוכחי. שירות המבחן ציין כי העורר צורך סמים ואלכוהול כאמצעי להתמודד עם מצוקותיו, וכי התנהלותו עלולה להתאפיין במעשים בעייתיים וחוצי גבולות. לאור זאת, ומשום שניכר כי סנקציות משפטיות אינן מרתיעות אותו, העריך שירות המבחן כי קיים סיכון משמעותי להישנות ביצוע עבירות דומות על ידיו.

באשר למערך הפיקוח שהוצע על ידי העורר, שירות המבחן יצר קשר עם המפקחת שהציע העורר, ומצא כי היא אינה מתאימה לפיקוח עליו. לאור האמור, לא המליץ שירות המבחן על שינוי בתנאי המעצר של העורר.

5. בדיון שהתקיים לאחר הגשת התסקיר, טען העורר כי ישנן מפקחות נוספות שהוא יכול להציע לצורך הפיקוח עליו. לכן, הורה בית המשפט על עריכת תסקיר משלים. בתסקיר זה נבחנו 4 מפקחות מוצעות נוספות. שירות המבחן העריך כי הן לא יפחיתו את הסיכון הנשקף מהעורר; ולפיכך לא המליץ גם בתסקיר זה על שחרור העורר ממעצר.

6. ביום 11.6.2025 נעתר בית משפט קמא לבקשת המשיבה והורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו (להלן: ההחלטה השנייה). בהחלטה חזר בית המשפט וציין את קיומו של קושי ראייתי מסוים, אולם הבהיר שוב כי קושי זה אינו פוגם באופן משמעותי במארג הראייתי הלכאורי הכולל ובסיכויי ההרשעה של העורר. לאחר מכן עמד בית המשפט על חזקת המסוכנות הסטטוטורית הנובעת מעבירת הנשק; וכן ציין כי קמה עילת מעצר גם נוכח קיומו של יסוד סביר לחשש כי העורר ינסה לשבש את הליכי המשפט נגדו ולהתחמק מהדין. עוד ביסס בית המשפט את החלטתו על תסקירי שירות המבחן, ובפרט על רישומו הפלילי של העורר. לאור כל אלה, נעתר בית המשפט כאמור לבקשה למעצר העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

הערר

7. הערר שלפניי הוגש על ההחלטה הראשונה וההחלטה השנייה. העורר טוען כי שגה בית משפט קמא בהחלטה הראשונה, כשקבע קיומו של קושי ראייתי מסוים. לשיטתו הקושי הראייתי הוא ממשי ואינו ניתן לתיקון; והמסקנה הנובעת ממנו היא כי יש לשחררו ממעצר. בהתייחס לעבירת נשיאת הנשק, מיקד העורר את טענותיו בכך שלא השוטרים ולא עד הראיה ראו אותו משליך דבר. הובהר כי כל הראיות נגד

העורר הן ראיות נסיבתיות, שאין די בהן לצורך קביעה על אודות קיומן של ראיות לכאורה הקושרות אותו לעבירה זו. זאת גם לאור העובדה שלא נמצאו על האקדח שרידי ירי ואף אין עליו טביעות אצבע או דנ"א הקושרים אליו את העורר. באשר לעבירת הפזיזות, נטען כי מחומר הראיות עולה שהעבירה המתאימה בעניינו של העורר היא עבירה על פי פקודת התעבורה, וזאת בהתאם להנחית פרקליט המדינה מס' 2.17. העורר הסכים כי קיימת תשתית ראייתית מספקת בשלב זה לעבירת הנהיגה ללא רישיון בלבד.

אשר להחלטה השנייה, טען העורר כי אחת המפקחות (סבתו של העורר) שמקום הפיקוח המוצע הוא בביתה, היא דוברת השפה הרוסית, ולמרות זאת קצינת שירות המבחן שוחחה עמה בשפה העברית ללא תרגום. לפיכך לטענת העורר פסילתה נעשתה משיקולים שאינם מן העניין. עוד הוא הוסיף כי היה על בית משפט קמא לבחון את המפקחים המוצעים בעצמו ולהתרשם מהם באופן בלתי אמצעי.

8. בדיון שהתקיים לפני ביום 15.7.2025, חזר בא כוח העורר על עיקרי טענותיו. הוא הסכים לקיומן של ראיות לכאורה הקושרות את העורר למיחוס לו בכתב האישום; אולם ככל שמדובר בעבירת נשיאת הנשק, הוא טען כי התשתית הראייתית היא קלושה; וכי לעניין זה צריך להיות משקל בבחינת "מקבילית הכוחות" ובבדיקת האפשרות לשחרור העורר לחלופת מעצר.

באשר לחלופה, נטען כי הוצעו על ידי העורר 4 מפקחות טובות, שהיה על בית משפט קמא לבחון אותן בעצמו כדי לקבל הכרעה בשאלת האפשרות להמיר את המעצר מאחורי סורג ובריח באפשרות אחרת שפגיעתה בחירות העורר היא פחותה.

9. מנגד, טען בא כוח המשיבה כי דין הערר להידחות. לשיטתו, אף שחומר הראיות מבוסס על ראיות נסיבתיות, די בהן כדי להוות ראיות לכאורה הקושרות את העורר לכלל העבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

באשר לאפשרות להמיר את המעצר בחלופה - נטען כי מדובר בעורר שלחובתו עבר פלילי רב ומכביד מאוד, חלקו מהעת האחרונה; עורר אשר ריצה מאסרים בפועל; וכן הוטלו עליו מאסרים על תנאי שאחד מהם הוא בר הפעלה. היינו - מדובר בעורר שאימת החוק אינה משפיעה עליו, ולכן קשה לתת בו את האמון הנדרש לצורך שחרורו בתנאים. משכך, לא ניתן להסתפק בעניינו בחלופה כלשהי ויש להורות על מעצרו מאחורי סורג ובריח. זאת בעיקר כאשר מיוחסת לעורר בין היתר עבירת נשיאת נשק, עבירה שהכלל לגביה הוא מעצר עד תום ההליכים.

דיון והכרעה

10. לאור מכלול החומר שהוצג לי וטענות הצדדים בכתב ובעל פה, אני סבורה - כפי שאפרט להלן - כי דין הערר להתקבל בחלקו, במובן זה שבית משפט קמא יבחן את המפקחות שהוצעו על ידי העורר באופן בלתי אמצעי; ולאחר מכן יקבל החלטה נוספת, תוך שיביא בחשבון את התרשמותו מהן כמו גם את כל יתר השיקולים הרלוונטיים.

11. ראשית יובהר כי אני סבורה, כמו בית משפט קמא, כי ישנן ראיות לכאורה הקושרות את העורר לכל העבירות המיוחסות לו בכתב האישום ובכלל זה לעבירת נשיאת הנשק. מהדיון בעל פה עולה כי העורר אינו חולק למעשה על קיומן של ראיות לכאורה ביחס לכלל האישומים, אלא שהוא טוען כי הראיות הקושרות אותו לעבירת נשיאת הנשק הן קלושות.

אכן, הראיות המייחסות לעורר את הובלת האקדח ונשיאתו הן ראיות נסיבתיות. יחד עם זאת, גם ראיות כאלה יכולות כידוע להוביל להרשעה (ראו ע"פ 2697/14 חדאד נ' מדינת ישראל, פסקאות 72-75 לפסק דינו של השופט ס' ג'ובראן (6.9.2016); ע"פ 5706/11 רון נ' מדינת ישראל, פסקאות 120-121 (11.12.2014)). משכך, כאשר יש במסכת הראייתית הנסיבתית פוטנציאל להרשעת נאשם, היא יכולה להוביל למעצרו עד תום ההליכים, כאשר ההסבר החלופי של הנאשם למערך הנסיבתי אינו שומט את הקרקע תחת פוטנציאל זה (ראו: בש"פ 1040/20 סעיד נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (1.3.2020)).

במקרה דנן, בראיות שהציגה המשיבה ישנו פוטנציאל הרשעה בעבירת נשיאת הנשק. באשר להסבר חלופי לראיות אלה, הרי שישנם למעשה שני סיפורי מעשה אפשריים שעשויים באופן תיאורטי לעלות בקנה אחד עם מכלול הראיות הנסיבתיות: הראשון, כי האקדח שנמצא בסמוך למקום בו נפל העורר מהאופנוע, היה שם קודם לכן (או הושלך על ידי מי מהנוכחים במקום), ולא הובל לשם על ידי העורר; והשני - כי העורר נשא את האקדח על גופו במהלך הרכיבה על האופנוע, ולכן ניסה לחמוק מהשוטרים; זיגזג בין המכוניות; חצה צומת ברמזור אדום; התעלם מהכריזה שקראה לו לעצור; והחליק מהאופנוע. מטעם זה הוא גם ניסה לברוח מהשוטרים ולהסתתר מהם (כפי שהם התרשמו) לאחר שנפל. גרסה זו עולה בקנה אחד גם עם ההפניה של עד הראייה לכיוון בו אכן נמצא האקדח בסופו של דבר.

מבין שתי האפשרויות הללו, הגרסה שהציגה המשיבה היא גרסה סבירה הרבה יותר; ודי בכך - נכון לשלב הנוכחי, כדי לקבוע כי קיימות ראיות לכאורה הקושרות את העורר לעבירת נשיאת הנשק (ראו והשוו: בש"פ 5588/12 ניאמצ'יק נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (24.9.2012); בש"פ 3749/97 מדינת ישראל נ' סויסה (13.7.1997)).

אכן, המשיבה תצטרך להתגבר על מספר משוכות לצורך עמידה בנטל ההוכחה הנדרש להרשעתו של העורר בעבירות שיוחסו לו, ובכלל זה בעבירת נשיאת הנשק. בית המשפט הדן בהליך העיקרי יצטרך לבחון את השאלה מדוע אין טביעות אצבע או סימני דנ"א של העורר על האקדח ומהי ההשלכה של עובדה זו; לבחון מדוע השוטרים לא ראו את העורר משליך את האקדח למרות שלשיתם הם שמרו עמו על קשר עין רציף מתחילת האירוע ועד סופו; ולבחון את עדותו של עד הראייה - מה הוא ראה; האם - כפי שטען העורר - הגרסה "נשתלה" במוחו על ידי שאלת השוטר; למה התכוון בדבריו; ומדוע חזר בו מגרסתו הראשונית. כן יהיה כמובן צורך לבחון את כל יתר הראיות, לשמוע את העדויות ולקבוע ממצאי מהימנות - ורק לאחר כל אלה, יוכל בית המשפט להכריע בשאלת אשמו של העורר בכל המיוחס לו.

סיכומה של נקודה זו - בשלב זה של הדיון, ניתן לקבוע כי ישנן ראיות לכאורה הקושרות את העורר למיוחס לו בכתב האישום, וכי ישנה חולשה מסוימת בחומר הראייתי בעיקר ככל שהדבר נוגע לעבירת נשיאת הנשק.

12. מאחר שקיימות ראיות לכאורה הקושרות את העורר למיוחס לו בכתב האישום, נראה כי לא יכולה להיות מחלוקת בדבר קיומן של עילות מעצר. מדובר בעילת מסוכנות הנובעת בראש ובראשונה מחומרתה של עבירת הנשק, שהיא עבירה שלגביה קיימת חזקת מסוכנות סטטוטורית (סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק המעצרים); ואשר הפסיקה קבעה לא אחת לגביה כי מדובר בעבירה חמורה שפוטנציאל הנזק הכרוך בה הוא רב וברור (ראו, מיני רבים: בש"פ 7023/20 עלאווי נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (21.10.2020); בש"פ 3971/21 אל זיאדנה נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (29.6.2021); בש"פ 5032/19 מדינת ישראל נ' ג'בארין, פסקה 9 (6.8.2019)). עילת מעצר נוספת נובעת מהחשש מפני שיבוש הליכי משפט הנובע מהעובדה שלעורר מיוחסת בריחה משוטרים וניסיון להסתתר מפניהם.

13. עם זאת, גם כאשר קיימות ראיות לכאורה וקיימת עילת מעצר, על בית המשפט לבחון בטרם קבלת החלטה בדבר מעצר עד תום ההליכים, האם ניתן לאיין את המסוכנות באמצעות מגבלה על הנאשם שהיא פחותה מאשר מעצרו מאחורי סורג ובריח. כך נובע מהוראתו של סעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים המחייבת את בית המשפט לבחון את האפשרות להורות על חלופת מעצר בכל מקרה בו מתבקש מעצר עד תום ההליכים.

בבחינת השאלה האם ניתן להסתפק בחלופת מעצר, יש להפעיל את "מקבילית הכוחות", ולאזן בין עוצמתן היחסית של הראיות לכאורה ביחס לעבירות המיוחסות לנאשם, ובין מידת החשש הנובע משחרורו האפשרי לאור עילות המעצר הקיימות נגדו (ראו: עמ"ת 12648-07-25 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (15.7.2025); עמ"ת 54384-01-25 בן דוד נ' מדינת ישראל, פסקה 25 (31.1.2025); בש"פ 6695/14 גריב נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (12.10.2014)). בהתייחס למידת

החשש - רשאי בית המשפט להורות על קבלת תסקיר של שירות המבחן, אשר אם הוא מוגש - יש בו ברוב המקרים כדי לסייע לבית המשפט בהערכתו של החשש האמור. יחד עם זאת, המלצתו של שירות המבחן היא המלצה בלבד, וההכרעה הסופית בכלל השיקולים הנוגעים לשאלת המעצר, היא של בית המשפט בהתאם לשיקול דעתו (ראו: בש"פ 1246/13 מדינת ישראל נ' ברקאר, פסקה 13 (15.2.2013); בש"פ 5611/22 עזאזה נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (30.8.2022); בש"פ 27/15 יונס נ' מדינת ישראל, פסקאות 9-10 (15.1.2015)).

14. במקרה דנן וכפי שהובהר לעיל, אף שקיימות ראיות לכאורה הקושרות את העורר למיחוס לו בכתב האישום, הרי ככל שהדבר נוגע לעבירת נשיאת הנשק - ראיות אלה הן ראיות נסיבתיות שאינן ברף הגבוה ביותר; והמשיבה תצטרך להתגבר על מספר משוכות כדי להביא להרשעתו של העורר בעבירה זו. לעניין זה צריך להינתן משקל מסוים בבחינת השאלה האם ניתן להמיר את המעצר בחלופה אחרת.

לכן, המקרה דנן הוא אחד המקרים בהם היה מקום לבחון באופן יסודי את האפשרות להמיר את המעצר בחלופה אחרת. כך אכן פעל בית משפט קמא - אשר העביר את עניינו של העורר לקבלת תסקיר של שירות המבחן; ולאחר ששירות המבחן מצא כי המפקחת שהציע אינה מתאימה לפיקוח עליו, אף הורה על עריכת תסקיר משלים בו ייבחנו המפקחות הנוספות שהוצעו. כזכור, שירות המבחן סבר כי גם מפקחות אלה לא יוכלו לצמצם את הסיכון הנובע מהעורר.

15. יחד עם זאת, בית המשפט לא בחן את המפקחות הנוספות באופן בלתי אמצעי, והעורר טען כי היה עליו לעשות כן. בנקודה זו - ובה בלבד - מקובלת עלי עמדתו.

אני סבורה כי כאשר מדובר במקרה מורכב כמו המקרה דנן, מוטב כי בית המשפט יקבל את החלטתו בדבר האפשרות להמיר את המעצר בחלופה רק לאחר שמכלול החומר הרלוונטי נמצא בפניו. זאת תוך שבית המשפט יביא בחשבון מצד אחד - את חומרת העבירות המיוחסות לעורר; את עילות המעצר; את עברו הפלילי המכביד מאוד והחששות הברורים הנובעים ממנו (ביחס לאפשרות לתת בו אמון); ומן הצד השני, את הקושי המסוים הקיים בראיות התביעה ביחס לעבירת נשיאת הנשק ואת טיבן של המפקחות המוצעות לאור כלל האמור.

16. נראה כי זו הייתה גם עמדתו של בית משפט קמא, אשר אכן העביר כאמור את עניינו של העורר לקבלת תסקיר משלים לצורך בחינתן של המפקחות הנוספות. מידע נוסף שניתן היה להיעזר בו בהקשר זה היה המידע הנובע מההתרשמות הבלתי אמצעית של בית המשפט מהמפקחות. יובהר כי אינני מחווה כל דעה ביחס להחלטתו האפשרית של בית המשפט לאחר שהמפקחות יופיעו לפניו ותהיה לו הזדמנות להתרשם מהן באופן בלתי אמצעי. התרשמות כזו איננה מאיינת כמובן את התרשמותו של

שירות המבחן אלא נוספת עליה. היא משמשת רכיב נוסף שיש להביאו בחשבון הכולל, ולאחר מכן - יהיה על בית משפט קמא לחזור ולקבל החלטה על אודות האפשרות להורות על המרת המעצר מאחורי סורג ובריח בחלופה המגבילה פחות את חירותו של העורר.

17. אשר על כן, הערר מתקבל באופן חלקי במובן זה שבית משפט קמא יבחן באופן בלתי אמצעי את המפקחות שהציע העורר, ולאחר מכן יקבל החלטה נוספת בהתאם להתרשמותו מהן ביחס לאפשרות לצמצם את החששות מפני שחרור העורר, כמו גם לאור מכלול השיקולים הנוסף, וזאת על פי שיקול דעתו המלא. עד להחלטה אחרת של בית המשפט המחוזי, יישאר העורר במעצר.

ניתנה היום, כ' תמוז תשפ"ה (16 יולי 2025).

רות רון
שופטת